

Wymagania edukacyjne

do programu

„ Edukacja dla bezpieczeństwa”

Autorzy programu: Bogusław Breitkopf, Dariusz Czyżow.

Zmodyfikowany przez Stanisława Domaradzkiego

Gimnazjum klasa 3

I. Ochrona ludności

Lp.	Temat lekcji	Wymagania programowe				Podstawa programowa
		2	3	4	5	
1	PSO i wymagania edukacyjne z EdB	zapoznał się z PSO zna wymagania edukacyjne wypowiada się na temat swoich zainteresowań, oczekiwań wobec nauczyciela oraz proponowanych treści i metod pracy				–
2	Główne zadania ochrony ludności i obrony cywilnej 1h	– opisuje międzynarodowy znak obrony cywilnej	Główne zadania OC	– omawia podstawy prawne funkcjonowania ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce	– wymienia podstawowe dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej na świecie – Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Półksiężyc.	– 1.1, 1.2
3	Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	– rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych – omawia rodzaje alarmów – wskazuje drogi ewakuacji w szkole	– omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu (np. o podłożeniu ładunku wybuchowego, pożaru itp.) w szkole – umie zachować się w szkole po ogłoszeniu alarm	– wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego	– uzasadnia konieczność znajomości sygnałów alarmowych	– 5.1,5.2,5.3
4	Indywidualne sposoby ochrony przed skażeniami	– wyjaśnia pojęcie Indywidualne środki ochrony przed skażeniami – wymienia podstawowe źródła zagrożeń biologiczno - chemicznych	– wykorzystuje różne materiały do wykonania zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry – wymienia różne części ubioru chroniące oczy, drogi oddechowe i skórę przed skażeniami i zakażeniami	– proponuje zastępcze środki ochrony skóry i dróg oddechowych dla swojej rodziny	– uzasadnia potrzebę ochrony skóry i dróg oddechowych przed skażeniami	– 3.1,3.2,3.3, 3.4

			→			
--	--	--	---	--	--	--

II. Zagrożenia życia i zapobieganie im

Lp.	Temat lekcji	Wymagania programowe				Podstawa programowa
		2	3	4	5	
1	Zagrożenia powodziowe	– przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi – omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice	– charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy – rozpoznaje i prawidłowo reaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole – wyjaśnia, jak należy gasić zarzewie ognia – wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku	– wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność – planuje czynności domowników na wypadek zagrożenia powodziowego – uzasadnia konieczność podejmowania przedsięwzięć przeciwepidemicznych na terenach objętych powodzią	– uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice – uzasadnia konieczność przestrzegania określonych zasad i podporządkowania się pewnym rygorom w rejonach powodziowych	– 2.1,2.2, 2.3, 2.4, 6.3
2	Zagrożenia pożarowe	– uzasadnia celowość przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej	– wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów	– wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnia swój wybór	– planuje postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze – uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice	– 2.5,2.6, 6.3
3	Zagrożenia związane z działalnością człowieka	– opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka	– omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych	– uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice	– planuje ewakuację rodziny na wypadek klęski żywiołowej	– 2.7,2.8,
4	Zagrożenia wywołane substancjami toksycznymi	– opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych – rozpoznaje znaki substancji toksycznych	– wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu, rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi	– planuje kolejność działań domowników w sytuacji zagrożenia chlorem gazowym	– wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich umieszczania	– 4.1,4.2, 4.3, 4.4

		na pojazdach i budowlach				
5	Źródła promieniowania jądowego jego skutki oraz indywidualne sposoby ochrony przed skażeniami	– wymienia sposoby zabezpieczania żywości i wody przed skażeniami – opisuje sposoby ochrony przed szkodliwym działaniem substancji promieniotwórczych – wyjaśnia, na czym polegają zabiegi sanitarne i specjalne	– wymienia różne części ubioru chroniące oczy, drogi oddechowe i skórę przed skażeniami i zakażeniami – wykorzystuje różne materiały do wykonania zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry	– omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę – wyjaśnia znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja i dezynsekcja	– wskazuje korzyści płynące z zastosowania izotopów w różnych dziedzinach życia – proponuje zastępcze środki ochrony skóry i dróg oddechowych dla swojej rodziny	– 3.1,3.2,3.3, 3.4

III. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach

Lp.	Temat lekcji	Wymagania programowe				Podstawa programowa
		2	3	4	5	
1.	Istota udzielania pierwszej pomocy	– uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy	– omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku – wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku	– ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku – wymienia prawne podstawy udzielania pomocy	– rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku	6.1, 6.2, 6.3,6.4, 6.5,
2.	Łańcuch ratunkowy – czy masz prawo go zerwać?	– wzywa odpowiednią pomoc	– rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej – wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku	– uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych	– omawia poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego	6.2, 6.4
3.	Ocena stanu poszkodowanych pozycja bezpieczna-ćwiczenia	– postępuje według poznanego schematu ratunkowego – rozpoznaje zaburzenia podstawowych funkcji	– omawia zasady bezpiecznego postępowania ratownika – wzywa odpowiednią pomoc	– dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych	– rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego	– 6.5, 6.7

		– życiowych organizmu – rozpoznaje podstawowe urazy u poszkodowanego na podstawie badania systemowego		poszkodowanego	postępowania w rejonie wypadku	
4.	Postępowanie podczas zasłabnięć i utraty przytomności	– rozpoznaje stan przytomności i bada oddech – wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej – układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej	– udziela pomocy osobie omdlejącej – zapobiega omdleniu – stosuje schemat postępowania ratowniczego	– rozpoznaje stopień świadomości u osoby przytomnej – zna przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i zachorowań	– wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia	– 6.8,6.9,6.10
5.	Resuscytacja- Pierwsza pomoc w zaburzeniu oddychania i krążenia - ćwiczenia	– omawia zasady aseptycznego i bezpiecznego postępowania ratownika – rozpoznaje czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak	– postępuje według poznanego schematu ratowniczego – wzywa odpowiednią pomoc	– wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego – wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową	– uzasadnia konieczność rozpoznania urazu i podjęcia szybkiej akcji ratunkowej w sytuacji zagrożenia życia – wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej	6.8, 6.10,6.11
6.	Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	– stosuje podstawowe zasady opatrywania ran – stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany – opatruje rany umiejscowione na poszczególnych częściach ciała	– tamuje krwawienia – wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych – posługuje się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania kończyn	– uzasadnia konieczność opatrywania ran – wyjaśnia znaczenie pojęć: aseptyka i antyseptyka – wyjaśnia sposoby zapobiegania zakażeniom	– omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku	– III,6.14,

7.	Tamowanie krwotoków	– charakteryzuje krwotoki i wyjaśnia niebezpieczeństwa z nimi związane – tamuje krwotoki zewnętrzne za pomocą opatrunku	– stosuje opatrunek uciskowy – omawia zasady aseptycznego i bezpiecznego postępowania ratownika	– wyjaśnia, dlaczego duży krwotok i wstrząs pourazowy zagrażają życiu – przeciwdziała rozwojowi wstrząsu	– układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji w zależności od umiejscowienia urazu – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku	– 6.14,
8.	Postępowanie we wstrząsie pourazowym	– wyjaśnia, dlaczego duży krwotok i wstrząs pourazowy zagrażają życiu	– wzywa odpowiednią pomoc – przeciwdziała rozwojowi wstrząsu	– rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku	– układa poszkodowanego w zależności od umiejscowienia urazu – uzasadnia znaczenie udzielenia pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia wstrząsu	– 6.13
9.	Urazy kości i uszkodzenia stawów	– udziela pomocy w przypadku złamania, zwichnięcia lub skręcenia – stosuje podręczne środki do unieruchomienia urazu	– stosuje unieruchomienie obłożeniowe – wzywa odpowiednią pomoc	– zna przyczyny urazów kostno-stawowych	– uzasadnia znaczenie udzielenia pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia wstrząsu	– 6.15

10.	Wpływ wysokich i niskich temperatur na organizm człowieka	– omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki – udziela pierwszej pomocy osobie poszkodowanej przy oparzeniu termicznym – przeciwdziała rozwojowi wstrząsu – wyjaśnia, dlaczego wstrząs pourazowy zagraża życiu	– wzywa odpowiednią pomoc – omawia skutki działania niskich temperatur na organizm ludzki – udziela pomocy w przypadku odmrożeń miejscowych – przeciwdziała rozwojowi wstrząsu – wyjaśnia, dlaczego wstrząs pourazowy zagraża życiu – wzywa odpowiednią pomoc	– rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych – charakteryzuje rodzaje zagrożeń towarzyszących rozległym oparzeniom – uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach termicznych	– wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – charakteryzuje rodzaje zagrożeń towarzyszących rozległym odmrożeniom	– 6.17
11.	Oparzenia chemiczne i postępowanie w czasie zatrucia	– omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku – omawia zasady aseptycznego i bezpiecznego postępowania ratownika – udziela pierwszej pomocy w zależności od rodzaju oparzenia – uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach chemicznych	– wymienia najczęstsze przyczyny zatrucia – ustala zakres pierwszej pomocy przy zatruciach pokarmowych, lekami, gazami i środkami chemicznymi – rozpoznaje stan przytomności i bada czynności życiowe poszkodowanych – wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej – wzywa odpowiednią pomoc	– rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – omawia rodzaje zagrożeń występujących podczas udzielania pierwszej pomocy	– wymienia drogi przenikania trucizn do organizmu – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – ocenia niebezpieczeństwo grożące poszkodowanemu – omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku	– 6.18, 6.16

12.	Postępowanie w różnych sytuacjach zagrożenia życia	– wyjaśnia, jak należy udzielać pierwszej pomocy podczas kąpieli, załamania lodu, porażenia prądem – rozpoznaje stan poszkodowanego, bada czynności życiowe	– zapobiega rozwojowi wstrząsu – wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej	– rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku	– udziela pomocy osobie porażonej prądem	– 6.7,6.6, 6.4, 6.3
13.	Pierwsza pomoc w wypadku drogowym	– opisuje podstawowe techniki podnoszenia i odciągania poszkodowanych – rozpoznaje stan poszkodowanego, bada czynności życiowe	– omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku – wzywa odpowiednią pomoc	– omawia podstawowe zasady transportowania poszkodowanych – zna zasady ewakuacji poszkodowanych z zagrożonego terenu	– planuje zakres pierwszej pomocy w wypadku drogowym (w zależności od sytuacji) – stosuje schemat postępowania ratunkowego w wypadkach komunikacyjnych	– 6.4,6.3,6.5, 6.6,6.7
Tematy rozszerzającą wiedzę o bezpieczeństwie						
14.	Prawa i obowiązki policjanta	• Podstawa prawna i zakres działalności policji w Polsce. • Okoliczności i przebieg legitymowania podczas kontroli. • Prawa i obowiązki obywatela podczas kontroli i zatrzymania. • Okoliczności, w jakich można dokonać przeszukania i kontroli osobistej. • Zatrzymanie pojazdu do kontroli		• omawia zakres funkcjonowania policji w Polsce; • wymienia akty prawne, regulujące funkcjonowanie służb porządkowych w RP omawia przebieg zatrzymania obywatela do kontroli przez policjanta • wykonuje czynności związane z kontrolą pojazdu przez drogówkę (charakteryzuje okoliczności, w jakich może zostać poddany kontroli osobistej przez policjanta; podaje przykłady zachowań, za które powinien zostać wypisany mandat (A).		